
I Priedas.

J.-C. JUNCKERIO VADOVAUJAMOS KOMISIJOS
INDĖLIS SIEKIANT DARNAUS VYSTYMOŠI TIKSLŲ

J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos indėlis siekiant darnaus vystymosi tikslų

2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų priimtoje Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. pateikti visuotiniai darnaus vystymosi iki 2030 m. įgyvendinimo metmenys. Jie apima 17 didelio masto darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir 169 susijusių uždavinius, kurių įgyvendinimo turėtų siekti valstybės ir suinteresuotieji subjektai.

ES padėjo formuoti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir kartu su valstybėmis narėmis įsipareigojo ją aktyviausiai įgyvendinti tiek pačioje ES, tiek savo išorės politikos priemonėmis remdama įgyvendinimo pastangas kitose šalyse, ypač tose, kurioms labiausiai reikia pagalbos.

Pagrindinius darnaus vystymosi tikslų aspektus atspindi visi 10 J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos prioritetų: darbo vietų kūrimas, ekonomikos augimas ir investicijos (1 prioritetas); bendroji skaitmeninė rinka (2 prioritetas); saugesnė, įperkamesnė ir tvaresnė energija (3 prioritetas); stipresnė ir teisingesnė vidaus rinka (4 prioritetas); tvirtesnė ir teisingesnė ekonominė ir pinigų sąjunga (5 prioritetas) atvira ir sąžininga prekyba (6 prioritetas); teisingumas ir pagrindinės teisės (7 prioritetas); migracija (8 prioritetas); svarbesnis vaidmuo pasaulio arenoje (9 prioritetas); demokratiškesni pokyčių sąjunga (10 prioritetas).

Nuo pat kadencijos pradžios 2014 m. lapkričio mėn. J.-C. Junckerio vadovaujama Komisija, pasinaudodama geresnio reglamentavimo priemonėmis, darnaus vystymosi aspektą įtraukė į pagrindines kompleksines darbotvarkes, taip pat į sektorių politiką ir iniciatyvas. Prieš pateikdama kiekvieną pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, Komisija atlieka poveikio vertinimą, apimančią socialinio poveikio ir poveikio aplinkai ir ekonomikai analizę, kad būtų tinkamai apsvaistyti tvaraus vystymosi aspektai ir į juos būtų atsižvelgta. Be to, siekiant skatinti tvarų ekonomikos augimą bei vystymąsi ir užtikrinti deramą darbą visiems, į visus pastarojo meto ES prekybos susitarimus įtraukiamas darniam vystymuisi skirtas skyrius.

J.-C. Junckerio vadovaujama Komisija sukūrė nemažai esminių naujos kartos politikos priemonių, nukreiptų

į tvarią Europos ateitį. Tai Europos socialinių teisių ramstis, Europos konsensusas dėl vystymosi, Visuotinė užsienio ir saugumo politikos strategija, vertybėmis grindžiama strategija „Prekyba visiems“, strateginė veikla siekiant lyčių lygybės ir Europos švietimo erdvės, žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinys, netaršaus susisiekimo ir švarios energijos dokumentų rinkiniai, Mėlynojo augimo strategija; Investicijų planas Europai ir Tvaraus finansavimo veiksmų planas, ES miestų darbotvarkė ir Gamtos veiksmų planas – ir tai dar ne viskas. Komisija taip pat pasiūlė glaudžiau susieti ES finansavimą ir teisinės valstybės principą, įvertinti visos ES bendrai finansuojamos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos poveikį aplinkai ir socialinį poveikį, taip pat gerokai padidinti su klimatu susijusių išlaidų rodiklį būsimame ES biudžete. Neseniai Komisija paskelbė Europos ilgalaikę strateginę 2050 m. klestinčios, modernios, konkurencingos ir neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos viziją, kuri padėtų Europos ekonomikai keistis iš esmės skatinant ekonomikos augimą, didinant užimtumą ir kartu neutralizuojant poveikį klimatui. Tam reikės revoliucingų sprendimų ir investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Šiame dokumente apžvelgiamas J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos indėlis įgyvendinant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. Pirmiausia bendrais bruožais išdėstomi svarbiausi politikos poslinkiai, o po išvardijami įvairūs veiksmai, kurių imtasi siekiant kiekvieno iš darnaus vystymosi tikslų.

Nors šiame priede daugiausia dėmesio skiriama J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos iniciatyvoms, savaime suprantama, kad įgyvendinti DVT padeda ir daug kitų ES politikos priemonių, kurių imtasi dar iki šios sudėties Komisijos kadencijos pradžios. ES pagrindinių teisių chartija, ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m., Švaraus oro dokumentų rinkinys, tęstinis įmonių socialinės atsakomybės strategijos įgyvendinimas, Europos sveikatos draudimo kortelė, tausaus pesticidų naudojimo taisyklės ir europinės tabako gaminių taisyklės – tai tik keletas pavyzdžių.

Svarbiausi politikos poslinkiai

Europos socialinių teisių ramstis

2017 m. lapkričio mėn. priimtame Europos socialinių teisių ramsčio dokumente pateikta 20 principų, kurie tiesiogiai skatina didesnę konvergenciją siekiant geresnių darbo ir gyvenimo sąlygų Europoje. Tai padeda visais aspektais spręsti skurdo problemą, užtikrinti sąžiningas, tinkamas ir tvarias gerovės sistemas, lygias galimybes ir galimybę pateikti į darbo rinką, be kita ko, stiprina lyčių lygybę ir padeda siekti sąžiningų darbo sąlygų, taip pat skatina socialinę įtrauktį ir apsaugą. Kartu paskelbta socialinių rodiklių suvestinė, kuri, kaip ir kitos priemonės, padeda stebėti Ramsčio įgyvendinimo pažangą.

Europos socialinių teisių ramsčio principų ir teisių įgyvendinimas labai padės kurti ir tvarią Europą, nes jis reiškia aktyvų deramą gyvenimo lygį užtikrinančio saugaus užimtumo ir padoraus darbo užmokesčio rėmimą, pagalbą žmonėms įgyjant XXI a. gebėjimus, atveriančius galimybę gauti aukštos kokybės darbą, ir atsvarą gyventojų senėjimo poveikiui darbo rinkai ir socialinės apsaugos sistemoms. Skatindamas inovacijas ir didindamas konkurencingumą, Europos socialinių teisių ramstis skatins socialinį teisingumą, lygias galimybes ir socialinį dialogą, taip pat sudarys galimybes naudotis kokybiškais priežiūros paslaugomis, įskaitant įperkamas kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas visiems, vaikų ir ilgalaiškės priežiūros paslaugas, paramą apsirūpinant būstu ir kitas pagrindines paslaugas.

ES veiksmai lyčių lygybės srityje

2015 m. Komisija priėmė dokumentą „Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.“. Tai metmenys tęstiniam Komisijos darbui, skirtam lyčių lygybei ir moterų įgalėjimui stiprinti. **Europos socialinių teisių ramstis** dar kartą parodė, kad ES yra pasiryžusi visose srityse užtikrinti lygias galimybes ir vienodas sąlygas vyrams ir moterims. 2017 m. Komisija pateikė teisėkūros ir politikos priemonių rinkinį, padėsiantį geriau derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą. Tos priemonės, be kita ko, skatins moteris aktyviau dalyvauti darbo rinkoje.

Vykdydama 2016–2020 m. lyčių lygybės veiksmų planą ES išorės santykiuose su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautiniuose forumuose bei procesuose propaguos lyčių lygybę ir moterų bei mergaičių įgalėjimą. Lyčių lygybės veiksmų planą ES įgyvendina pasinaudodama persvarstyta Europos kaimynystės politika ir vystymosi politika.

ES jaunimo strategija

2018 m. gegužės mėn. Komisija pateikė idėjų, kaip įtraukti, susieti jaunuolius ir suteikti jiems galių. Šiai naujai ES jaunimo strategijai 2018 m. lapkričio mėn. pritarė Taryba. Naujos 2019–2027 m. bendradarbiavimo jaunimo klausimais programos tikslas – priartinti ES prie jaunimo ir padėti spręsti jam rūpimus klausimus. Naujaja ES jaunimo strategija norima paskatinti jaunimą dalyvauti pilietiniame ir demokratiiniame gyvenime (juos įtraukti); susieti jaunuolius visoje ES ir už jos ribų, skatinant savanorišką veiklą ir sudarant galimybes mokytis užsienyje, žadinant solidarumą ir puoselėjant kultūrų tarpusavio supratimą (juos susieti); remti jaunimo įgalėjimą skatinant jį dirbti novatoriškai, keliant jaunimo darbo kokybę ir pripažinimą (suteikti jiems galių). Siekiant strategijos tikslų siūloma atnaujinti jaunimo dialogą, pasitelkti nacionalinius veiklos planuotojus ir naudotis 2019–2020 m. Tarybos darbo jaunimo srityje planu.

Komisija taip pat padeda Europos valstybėms narėms didinti jaunimo užimtumą. Kiekvienais metais daugiau kaip 3,5 mln. pagal Jaunimo garantijų iniciatyvą užsiregistravusių jaunuolių gauna pasiūlymų dirbti, toliau mokytis, stažuotis arba atlikti gamybinę praktiką.

ES finansavimo susiejimas su teisinės valstybės principo laikymusi

Komisijos pasiūlyme dėl būsimo 2021–2027 m. daugiamečio Europos biudžeto vadovaujama klestėjimo, tvarumo, solidarumo ir saugumo principais.

Pasiūlyme numatytas naujas ES finansavimo ir teisinės valstybės ryšio stiprinimo mechanizmas. Su teisinės valstybės principu susiję bendro pobūdžio trūkumai turi rimtų pasekmių patikimam finansų valdymui ir ES finansavimo veiksmingumui. Numatomas ne sankcijų mechanizmas, bet biudžeto priemonė, kuri leistų apsaugoti ES biudžetą ir užtikrinti patikimą finansų valdymą, kartu skatinant laikytis teisinės valstybės principo.

Investicijų planas Europai (vadinamasis Junckerio planas):

Nuo pasaulio ekonomikos ir finansų krizės Europos Sąjungoje investicijų lygis išlieka žemas. Investicijų planu Europai, vadinamuoju Junckerio planu, siekiama pašalinti investavimo kliūtis, didinti investicinių projektų matomumą, teikti jiems techninę paramą ir išmaniau naudoti finansinius išteklius.

2018 m. liepos mėn. Junckerio plano Europos strateginių investicijų fondas (ESIF) pasiekė pirminį – 315 mlrd. EUR investicijų – tikslą, o nuo 2015 m. iki 2018 m. gruodžio mėn. juo naudojantis visoje ES buvo pritraukta 371 mlrd. EUR papildomų investicijų. Jo lėšomis jau paremta daugiau kaip 750 000 darbo vietų. Planuojama, kad iki 2020 m. šis skaičius išaugs iki 1,4 mln. Daugiau kaip 850 000 mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) įgijo geresnę galimybę gauti finansavimą. Bent 40 proc. Europos strateginių investicijų fondo infrastruktūros ir inovacijų linijos lėšų skiriama projektų komponentams, kuriais prisidedama prie Paryžiaus klimato susitarimą atitinkančių klimato politikos veiksmų.

„Horizontas 2020“ – ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

Programa „Horizontas 2020“ yra didžiausia pasaulyje bendradarbiavimą mokslo, technologijų ir inovacijų srityje ES ir už jos ribų skatinanti programa.

Dabartinei mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrajai programai „Horizontas 2020“ septyneriems metams (2014–2020 m.) numatyta beveik 77 mlrd. EUR. Šios lėšos pritrauks privačiųjų ir nacionalinių viešųjų investicijų ir jas papildys. Daugiau kaip 60 proc. programos biudžeto investuojama į darnų vystymąsi. Dar didesnis biudžetas siūlomas ją pakeisiančiai programai „Europos horizontas“.

Programos „Horizontas 2020“ tikslas – padėti pasiekti pažangų, tvarų ir integracinį ekonomikos augimą: siekiama, kad ES sukurtų pasaulinio lygio mokslą ir technologijas, kurie būtų naudingi ekonomikai, visuomenei ir aplinkai, pašalintų inovacijų kliūtis ir sudarytų palankesnes sąlygas viešajam ir privačiam sektoriams dirbti kartu ieškant būdų, kaip spręsti didžiuosius mūsų visuomenei kylančius uždavinius.

Tvaraus augimo finansavimas

Mūsų planeta vis labiau kenčia nuo nenuspėjamų klimato kaitos padarinių ir išteklių eikvojimo, todėl būtina skubiai prisitaikyti prie tvaresnio modelio. Apskaičiuota, kad, norint pasiekti Paryžiuje sutartus 2030 m. ES tikslus, be kita ko, 40 proc. sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, reikia maždaug 180 mlrd. EUR papildomų investicijų.

Todėl 2018 m. kovo mėn. Komisija priėmė tvaraus finansavimo veiksmų planą, kuriuo siekiama sustiprinti finansų vaidmenį propaguojant gerų rezultatų pasiekiančią ekonomiką, kuri kartu padėtų siekti aplinkos apsaugos ir socialinių tikslų. Tokiu būdu ES sudaro sąlygas finansų sektoriui visapusiškai prisidėti prie darnaus vystymosi tikslų.

#SustainableFinanceEU

Žiedinės ekonomikos veiksmų planas

Žiedinėje ekonomikoje produktų, medžiagų ir išteklių vertė išsaugoma kuo ilgiau, o atliekų, pvz., maisto atliekų, plastiko, į jūrą išmetamų šiukšlių, susidaro vis mažiau. Žiedinė ekonomika naudinga ir tuo, kad suteikia naują konkurencinį pranašumą ir mažina negausių išteklių poreikį, energijos suvartojimą ir taršą anglies dioksidu.

Veiksmai, kurių Komisija ėmėsi nuo to laiko, kai 2015 m. priimtas Žiedinės ekonomikos veiksmų planas, padeda kurti žiedinę ekonomiką kiekviename vertės grandinės etape. Žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinyje ES aiškiai nurodė ekonominės veiklos vykdytojams ir visuomenei, kuria linkme eiti toliau. ES lygmens veiksmai gali paskatinti investicijas, suvienodinti sąlygas ir pašalinti kliūtis bendrojoje rinkoje.

Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.

2018 m. lapkričio mėn. Komisijos patvirtinta ilgalaikė klestinčios, modernios, konkurencingos ir neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos vizija iki 2050 m. rodo, kaip Europa gali padėti neutralizuoti poveikį klimatui modernizuodama energetikos sistemą, investuodama į realistinius technologinius sprendimus, suteikdama galių piliečiams ir derindama veiksmus tokiose svarbiose srityse kaip pramonės politika, finansai, žiedinė ekonomika ir moksliniai tyrimai, kartu užtikrindama socialinį teisingumą ir teisingas permainas. Šiame su DVT visapusiškai suderintame dokumente taip pat išvardyta keletas strateginių elementų, padėsiančių neutralizuoti ES poveikį klimatui.

Ilgalaikės vizijos tikslas – nustatyti ES klimato politikos kryptį ir inicijuoti nuodugnias diskusijas apie tai, kaip ES turėtų rengtis 2050 m., kad būtų galima iki 2020 m. pateikti ilgalaikę plataus užmojo europinę strategiją, atitinkančią JT bendrosios klimato kaitos konvenciją.

Paryžiaus klimato susitarimas ir dokumentų rinkinys „Švari energija visiems europiečiams“

Europa Paryžiuje padėjo pasiekti pirmąjį visuotinį teisiškai privalomą susitarimą dėl klimato kaitos, kuriame išdėstytas pasaulinis kovos su klimato kaita veiksmų planas. ES sutiko iki 2030 m. išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 40 proc., palyginti su 1990 m.

Todėl buvo parengtas dokumentų rinkinys „Švari energija visiems europiečiams“, skatinantis pereiti prie švarios energijos ir modernizuoti energetikos sistemą, kad būtų pasiekti Paryžiuje sutarti tikslai.

Pereinant prie švarios energijos ir kovojant su klimato kaita iš esmės keisis energijos gamybos ir vartojimo būdai. Tai turės skirtingą poveikį įvairiems sektoriams ir regionams. Verslo modeliai, kuriuos taikant išsiskiria daug anglies dioksido, pvz., anglies kasyba, apsimokės mažiau ir galiausiai jų bus atsisakyta.

Todėl Komisija pradėjo specialias iniciatyvas, kad būtų sprendžiamos socialinės ir ekonominės problemos, su kuriomis susiduria anglių pramonės regionuose gyvenantys piliečiai. Jas įgyvendinant rengiamos pertvarkos strategijos ir vykdomi konkretūs struktūrinio įvairinimo ir perėjimo prie kitų technologijų projektai. Numatyti paramos 12 valstybių narių 41 angliakasybos regionui veiksmai, kad permainingos atvertų galimybių kurti inovacijas, investuoti ir įgyti naujų įgūdžių.

„Europa kelyje“

Po Mažataršio judumo strategijos Komisija 2017 ir 2018 m. priėmė tris susisiekimui skirtus „Europos kelyje“ dokumentų rinkinius. Plataus masto iniciatyvų rinkiniu „Europa kelyje“ siekiama padidinti transporto saugumą; skatinti naudoti išmaniąsias kelių mokesčių rinkliavos sistemas; mažinti išmetamo CO₂ kiekį, oro taršą ir eismo spūstis; mažinti įmonėms tenkančią biurokratinę našta; kovoti su neteisėtu įdarbinimu ir užtikrinti darbuotojams tinkamas sąlygas bei poilsio laiką. Šių priemonių ilgalaikė nauda bus juntama ne tik transporto sektoriuje – bus skatinamas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, didės socialinis teisingumas, vartotojams atsiras daugiau pasirinkimo, o Europa ims artėti prie tikslo visiškai nebeišmesti teršalų.

Paskutiniame „Europos kelyje“ dokumentų rinkinyje pateikta konstruktyvi darbotvarkė, kaip visiems europiečiams sudaryti sąlygas naudotis saugesniu transportu, mažiau taršiomis transporto priemonėmis ir pažangesniais technologiniais sprendimais kartu remiant ES pramonės konkurencingumą. Todėl iniciatyvų dokumentuose pateikta integruota ateities kelių eismo saugos politika ir numatytos transporto priemonių bei infrastruktūros saugumo priemonės; suformuluoti pirmieji sunkiųjų krovinių automobilių išmetamo CO₂ kiekio standartai; išdėstytas strateginis baterijų kūrimo ir gamybos Europoje veiksmų planas ir perspektyvinė susietojo ir automatizuotojo susisiekimo strategija.

ES plastikų strategija

Geros būklės vandenynai yra mūsų gyvybės laidas. Jie yra pagrindinis maisto ir pajamų šaltinis maždaug 40 proc. pasaulio gyventojų. Mūsų klimata, vandenį ir deguonį galiausiai lemia ir reguliuoja jūra.

ES priimtoje Tarptautinio vandenynų valdymo darbotvarkėje suformuotas visa apimantis tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimo modelis, kurio tikslas – užtikrinti, kad vandenynai būtų saugūs, švarūs ir naudojami teisėtai bei tvariai. Vienas iš Vandenynų valdymo darbotvarkėje numatytų veiksmų – kovoti su jūrų šiukšlinimu.

2018 m. gegužės mėn. Komisija pasiūlė naujas ES masto taisykles, taikytinas dešimčiai dažniausiai Europos paplūdimiuose ir jūrose randamų vienkartinį plastikinių gaminių, taip pat pamestiemis ir paliktiems žvejybos įrankiams. Šie daiktai sudaro 70 proc. visų jūrose randamų šiukšlių.

Kitos su plastikais susijusios iniciatyvos: jūrų šiukšlinimo prevencijos priemonės; žiedinės plastikų ekonomikos kūrimas; kova su jūros šiukšlinimu iš jūrinių šaltinių ir geresnio jūros šiukšlinimo problemos supratimo ir stebėjimo užtikrinimas.

ES veiksmų planas gamtai, žmonėms ir ekonomikai

Paukščių ir buveinių teisės aktai yra pavyzdinės ES gamtos apsaugos iniciatyvos. Jais sukurtas didžiausias pasaulyje koordinuojamas biologine įvairove pasižyminčių saugomų teritorijų tinklas „Natura 2000“, kuriame vyksta ES ekonomikai svarbūs procesai: išsivalo vanduo, kaupiasi anglies dioksidas, gausėja augalus apdulkinančių vabzdžių ar vyksta turizmas, t. y. teikiamos 1,7–2,5 proc. ES BVP vertos ekosisteminės paslaugos.

2017 m. balandžio mėn. Komisija priėmė Veiksmų planą gamtai, žmonėms ir ekonomikai. Juo siekiama užtikrinti, kad teisės aktai vietoje būtų įgyvendinami iki galo ir taip ES piliečių ir ekonomikos labai pagerėtų gamtos apsauga.

Veiksmų plane numatyta 15 pagrindinių veiksmų, kurie turi būti įgyvendinti iki 2019 m. Jų orientyrai yra šie keturi pagrindiniai prioritetai: žinių ir rekomendacijų gerinimas siekiant užtikrinti geresnę derėjamą su socioekonominė veikla; galutinis tinklo sukūrimas ir jo veiksmingo valdymo užtikrinimas; investicijų į tinklą „Natura 2000“ stiprinimas ir didesnio finansavimo užtikrinimas; piliečių, suinteresuotųjų subjektų ir vietos bendruomenių įtraukimas.

ES miestų darbotvarkė

Daugelis nūdienos ekonominių, aplinkos ir socialinių iššūkių Europoje yra susiję su miestais. Daugiau nei 70 proc. ES gyventojų gyvena miestų teritorijose, ir miestuose sukuriama apie 85 proc. ES BVP.

2016 m. gegužės mėn. inicijuota ES miestų darbotvarkė yra labai svarbi priemonė užtikrinant, kad miestų teritorijos taptų palankia terpe novatoriškiems tvariams sprendimams, skatinantiems perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir didinančių visuomenės atsparumą. Miestų darbotvarkė – tai bendra Komisijos, valstybių narių ir Europos miestų pastanga geriau atsižvelgti į politikos priemonių poveikį miestų teritorijose. Ja taip pat siekiama stiprinti miestų aplinkos atsparumą vykdant nelaimių ir su klimatu susijusios rizikos prevenciją.

ES miestų darbotvarkę papildė Komisijos iniciatyvos, kurioomis skatinami ilgalaikiai vietos lygmens energetikos ir klimato politikos veiksmai, pavyzdžiui, **Merų paktas**. Remiantis šia europine iniciatyva, 2016 m. buvo įsteigtas pasaulinis merų paktas dėl klimato ir energetikos: miestai, kuriuose gyvena 10,28 proc. pasaulio gyventojų, sudarė sąjungą, remiančią kovos su klimato kaita ir mažataršės visuomenės kūrimo veiksmus.

Europos įgūdžių darbotvarkė

Įgyvendindama naują Europos įgūdžių darbotvarkę, Europa investuoja į žmones, kad jie galėtų su pasitikėjimu žengti į ateitį. Įgyvendindama 10 Įgūdžių darbotvarkės veiksmų, Komisija padeda žmonėms įgyti tinkamų gebėjimų ir neatsilikti nuo visuomenės ir darbo rinkos pokyčių. Europa taip pat siekia, kad gebėjimai taptų geriau žinomi ir palyginami, ir renka informacija apie tai, kokių gebėjimų reikia įvairių profesijų darbuotojams ir sektoriams visoje Europoje. Komisija taip pat padėjo Europos valstybėms remti suaugusių asmenis, kuriems sunku įgyti pagrindinius gebėjimus. Pradėtos iniciatyvos, padėsiančios žmonėms pasirengti skaitmeninei revoliucijai ir ateities darbo vietoms. Galiausiai Komisija pradėjo rengti Europos profesinių gebėjimų savaitę, siekdama geriau informuoti apie profesinio rengimo ir mokymo teikiamas galimybes. Nuo 2016 m. šios sėkmingos kasmetinės kampanijos padėjo milijonams jaunuolių ir suaugusiųjų suvokti, kad profesinis rengimas ir mokymas yra geriausias ar lygiavertis pasirinkimas.

Stiprinti ekonomikos, visuomenės ir aplinkos sąsajas padėsianti tvari ES bioekonomika

Gyvename ribotų išteklių pasaulyje. Pasauliniai iššūkiai, tokie kaip klimato kaita, dirvožemio ir ekosistemų būklės blogėjimas, kuriuos, augant gyventojų skaičiui, įveikti dar sunkiau, verčia mus ieškoti naujų gamybos ir biologinių išteklių vartojimo būdų, atitinkančių mūsų planetos ekologines išgales. Bioekonomika yra svarbi ES ekonomikos sudedamoji dalis, kurios apyvarta siekia 2,3 trln. EUR, o joje dirba 8,2 proc. ES darbo jėgos.

Atnaujinus bioekonomikos strategiją bus pradėta 14 veiksmų, sudarysiančių sąlygas kurti novatoriškesnę, efektyviai išteklius naudojančią ir konkurencingesnę visuomenę ir padėsiančių suderinti apsirūpinimo maistu saugumą ir tvarų biotinių atsinaujinančių išteklių naudojimą, kartu užtikrinant aplinkos apsaugą. Jie stiprins biopramonės sektorius ir padės kurti naujas technologijas, kurioomis iš biologinių atliekų kuriama vertė. Projektai bus naudingi kaimo bendruomenėms ir užtikrins, kad bioekonomika neperžengtų ekologijos ribų.

ES sanglaudos politika

ES sanglaudos politika yra pagrindinė ES investicijų politika, kurios svarbiausia paskirtis – siekti ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos mažinant įvairių regionų išsivystymo lygio skirtumus. Tai viena kompleksiškiausių ir daugiausiai sektorių apimančių politikos sričių, kuri padeda siekti daugumos, o gal ir visų 17, darnaus vystymosi tikslų.

Be to, pagrindiniai horizontalieji principai ir uždaviniai, tokie kaip darnus vystymasis, nelygybės panaikinimas, vyrų ir moterų lygybės skatinimas, lyčių aspekto integravimas ir kova su diskriminacija, integruojami į visus šios politikos įgyvendinimo etapus. Teikiant pirmenybę partnerystės principui užtikrinama, kad nacionaliniai ir subnacionaliniai subjektai, įgyvendindami bendrai finansuojamus projektus, įsitrauktų ir prisiimtų atsakomybę už ES prioritetų įgyvendinimą.

Europos švietimo erdvė

ES siekia iki 2025 m. sukurti Europos švietimo erdvę, kurioje „valstybių sienos neribotų galimybes mokytis, studijuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus. Žemynas, kuriame jau įprasta leisti laiką kitoje valstybėje narėje studijų, mokymosi ar darbo tikslais ir kuriame norma, be gimtosios kalbos, kalbėti dviem kitomis kalbomis. Žemynas, kuriame žmonės labai aiškiai jaučia savo, kaip europiečių, tapatybę ir gerai suvokia Europos kultūros paveldą bei jo įvairovę.“

Laikantis pirmojo Europos socialinių teisių ramsčio principo, siekiama užtikrinti, kad visiems taptų prieinamas novatoriškas, įtraukus ir visą gyvenimą trunkantis mokymasis. Tarp pirmų konkrečių veiksmų – Europos universitetų kūrimas; įgytų vidurinio ir tretinio išsilavinimo kvalifikacijų ir mokymosi užsienyje laikotarpių automatinis pripažinimas visose valstybėse narėse; kalbų mokymosi gerinimas; kokybiško ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros propagavimas; bendrųjų gebėjimų įgijimo rėmimas ir skaitmeninio mokymosi gerinimas.

ES maisto nuostolių ir švaistymo prevencijos platforma

Apskaičiuota, kad ES prarandama arba iššvaistoma apie 20 proc. viso pagaminamo maisto, o 43 mln. žmonių kas antrą dieną negali sau leisti vartoti kokybiško maisto. Daugiau nei pusė visų ES maisto atliekų susidaro namų ūkiuose, o namų ūkiai, maitinimo paslaugų ir mažmeninės prekybos sektoriai kartu išmeta 70 proc. maisto atliekų.

Bergždžiai ieškotume vienos prielaidos ir vieno sprendimo, nes maisto grandinė yra sudėtinga ir dinamiška sistema. Kovoti su maisto švaistymu reikia bendradarbiaujant su visais pagrindiniais viešojo ir privačiojo sektorių subjektais, kad būtų suformuluoti, įvertinti, suprasti ir rasti sprendimai, padėsiantys nebešvaistyti maisto.

2016 m. įsteigta tarptautinės organizacijos, valstybės nares ir suinteresuotuosius subjektus vienijanti ES maisto nuostolių ir švaistymo prevencijos platforma ieško geriausių sprendimų ir postūmių maisto švaistymo prevencijai. Platformos padedama, Komisija 2017 m. priėmė ES gaires, padėsiančias supaprastinti maisto produktų dovanojimą, ir įgyvendina 3 metų trukmės ES bandomąjį projektą, skatinantį jas įgyvendinti praktiškai. 2018 m. priimtos ES gairės, kaip saugius, bet žmonių vartojimo reikmėms nebetinkamus parduoti maisto produktus naudoti gyvūnų šėrimo tikslais. Komisija taip pat aktyviai svarsto, kaip tiekimo grandinėje geriau vartoti terminus „suvartoti iki“ ir „geriausias iki“ ir kaip pagerinti vartotojų supratimą, ką šie teiginiai reiškia, kad būtų galima sumažinti su tuo susijusį maisto švaistymą.

Europos konsensusas dėl vystymosi

2017 m. ES ir jos valstybės narės priėmė Europos konsensusą dėl vystymosi. Tai bendra vystymosi politikos vizija. Konsensusas atspindi naują išorės veiksmų modelį ir atnaujina vystymosi politikos viziją, kad būtų atsižvelgta į Jungtinių Tautų darbotvarkę iki 2030 m. ir darnaus vystymosi tikslus. Jis taip pat skatina koordinuoti įgyvendinti Paryžiaus klimato susitarimą ir Deramo darbo darbotvarkę.

Europos konsensuso dėl vystymosi struktūrą sudaro penkios Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. temos: žmonės, planeta, klestėjimas, taika ir partnerystė. Pagrindinis tikslas ir toliau yra skurdo panaikinimas. Į šį konsensusą įtraukti darnaus vystymosi ekonominis, socialinis ir aplinkosaugos aspektai. Konsensusas stiprina svarbią sąsają tarp išorės politikos, pvz., humanitarinės, vystymosi ir prekybos politikos, ir politikos, kuria siekiama palaikyti taiką, didinti saugumą ir spręsti migracijos, aplinkos ir klimato kaitos klausimus.

Naujo Afrikos ir ES aljanso kūrimas

ES yra didžiausia Afrikos partnerė prekybos, investicijų ir vystymosi srityse. 2017 m. Europos Sąjungai teko 36 proc. visos Afrikos prekybos prekėmis, 2016 m. ES investicijos Afrikoje sudarė 40 proc. tiesioginių užsienio investicijų ir siekė 291 mln. EUR. Vien 2016 m. iš ES ir jos valstybių narių Afrika gavo 55 proc. visos savo oficialios paramos vystymuisi (23 mlrd. EUR).

Siekdama šią partnerystę pakylėti į kitą lygį, 2018 m. rugsėjo mėn. Komisija sukūrė naują **Afrikos ir Europos tvarių investicijų ir darbo vietų aljansą**.

Aljansas nustato pagrindines ES ir jos partnerių Afrikoje veiksmų kryptis siekiant pritraukti privačių investuotojų, gerinti verslo aplinką, remti švietimą ir kvalifikacijos įgijimą bei skatinti prekybą.

Aljansas papildė ilgalaikę politinę partnerystę ir siūlo megzti iš esmės naują tarpusavio santykį – nebe paramos teikėjo ir gavėjo, o lygiaverčių partnerių. Jis grindžiamas 2017 m. per 5-tąjį Afrikos Sąjungos ir Europos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimą priimtu bendru įsipareigojimu skatinti investicijas, darbo vietų kūrimą ir prekybą.

„Afrikai reikia [...] tikros ir sąžiningos partnerystės. Ir mums, europiečiams, šios partnerystės reikia tiek pat.“

Jeanas-Claude'as Junckeris
Europos Komisijos Pirmininkas
Pranešimas apie Sąjungos padėtį 2018 m.

Visuotinė ES užsienio ir saugumo politikos strategija

Visuotinėje užsienio ir saugumo politikos strategijoje išdėstoma ES veikimo pasaulyje vizija. Įgyvendinant strategiją visą laiką ir visais įgyvendinimo lygmenimis vadovaujamosi darnaus vystymosi tikslais.

ES padeda kurti taiką ir įtraukią visuomenę įvairiose pasaulio šalyse. Dabartinėmis aplinkybėmis, kai pilietinė ir demokratinė erdvė mažėja, ES dar kartą patikino besąlygiškai remianti demokratiją, žmogaus teises ir gerą valdymą visame pasaulyje.

Šis įsipareigojimas įgyvendinamas įvairiapusis, pvz., kaip politinis ir politikos aspektų dialogas ir kaip finansinė parama Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonės lėšomis. ES veiksmų planas žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2015–2019 m.) yra politikos trečiųjų valstybių atžvilgiu metmenys. Bėgant metams, ES užmezgė dialogą žmogaus teisių klausimais su vis daugiau trečiųjų valstybių, kad intensyvetų bendradarbiavimas žmogaus teisių klausimais ir trečiojoje valstybėse gerėtų žmogaus teisių padėtis, ypač galimybė kreiptis į teismą.

Be to, ES remia programas, kuriose siekiama didinti institucijų, įskaitant parlamentus, teismus, teisėsaugos institucijas ir nacionalines žmogaus teisių institucijas, skaidrumą ir atskaitomybę. ES taip pat siekia stiprinti atsparumą valstybėse partnerėse, kad padėtis jose taptų stabilesnė, ir remia konfliktų prevencijos ir taikos kūrimo iniciatyvas, be kita ko, gerindama partnerių saugumo sektoriaus valdyseną, kad būtų lengviau išvengti krizių ir didėtų žmonių saugumas.

Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas

Šiandieninė ekonomikos sistema, iš esmės pasaulinė ir skaitmeninė, yra grindžiama tarptautinėmis vėrtės grandinėmis, kuriose prekėmis ir paslaugomis vis dažniau prekiaujama tarpvalstybiniu mastu.

Komisija pripažįsta, kad ES reikia prekybos ir investicijų politikos, kuri padėtų spręsti nūdienos problemas ir lengviau dalytis idėjomis, gebėjimais ir inovacijomis. Komisija taip pat pripažįsta, kad veiksminga prekybos politika turėtų derėti su darniu vystymusi, platesnio pobūdžio užsienio politika ir ES vidaus politikos išorės tikslais taip, kad jie vieni kitus papildytų. Komisija pabrėžia, kad prekyba turi užtikrinti vienodas sąlygas ir kartu skatinti laikytis pagrindinių principų, kaip antai žmogaus teisių, ir užtikrinti deramą darbą, darnų vystymąsi visame pasaulyje ar aukštos kokybės reguliavimą ir viešąsias paslaugas savo šalyse.

Komisijos priimta vertybėmis grindžiama strategija „Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas“ rodo, kad ES prekybos politika yra naudinga visiems ir kad prekybos politika turi užtikrinti ekonomikos augimą, darbo vietų kūrimą ir inovacijų kūrimą. Be to, ji taip pat turi atitikti Europos modelio principus. Trumpai tariant, prekybos politika turi būti atsakinga.

Būsimas daugiamečis Europos biudžetas – tvarumo integravimo priemonė

Komisijos pasiūlyme dėl būsimos 2021–2027 m. daugiamečio Europos biudžeto vadovaujamosi klestėjimo, tvarumo, solidarumo ir saugumo principais. Darnus vystymasis yra esminė pasiūlymų gija. Tai horizontalusis prioritetas, o ne atskira išlaidų kategorija ar speciali programa. Tvarumo siekiama naudojantis daugeliu programų ir finansavimo priemonių, be to, tvarumas į jas integruotas. Keli Komisijos pasiūlymų dėl kito daugiamečio Europos biudžeto pavyzdžiai:

- Iš esmės pertvarkyti ES **išorės veiksmų priemones** siekiant užtikrinti didesnę priemonių derėjimą, išnaudoti masto ekonomiją bei programų sinergiją ir supaprastinti procesus. Taip ES geriau pasirengs siekti savo tikslų ir visame pasaulyje įtvirtinti savo poziciją, politiką, vertybes ir interesus. Siūloma nauja **Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė**, kurios biudžetas – beveik 90 mlrd. EUR, yra suderinta su Jungtinių Tautų darbotvarke iki 2030 m. ir jos darnaus vystymosi tikslais. Naudodamasi naująja **Europos taikos priemone**, kuriai numatyta 10,5 mlrd. EUR, ES taip pat sieks didinti savo pajėgumą užkirsti kelią konfliktams, kurti taiką ir stiprinti tarptautinį saugumą.
- Norint rasti proveržio sprendimų, kurie padėtų pereiti prie darnaus vystymosi, reikės precedento neturinčių investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas per programą „**Europos horizontas**“ – **iki šiol didžiausią ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programą**, kuriai siūlomas 100 mlrd. EUR biudžetas.
- Išskeltas platesnio užmojo tikslas **integruoti klimato aspektus** į visas ES programas, kad 25 proc. ES išlaidų padėtų įgyvendinti klimato politiką, įskaitant perėjimą prie švarios energijos tikslus. Dar daugiau – 35 proc. viso biudžeto – skirti klimato tikslams numatoma siūlomose mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje „**Europos horizontas**“, sumanytoje ir parengtoje atsižvelgiant į darnaus vystymosi tikslus.
- **Reformuotai sanglaudos politikai** skiriama daugiau kaip 370 mlrd. EUR (daugiau negu bet kuriai kitai 2021–2027 m. ES politikai ir iniciatyvai). Ji pritrauks daug papildomų nacionalinių ir privačių investicijų. Pasiūlyme ypač daug dėmesio skiriama tvariam ekonomikos augimui, perėjimui prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir žiedinės ekonomikos, aplinkosauginiam veiksmingumui, efektyviam išteklių naudojimui ir socialinei įtraukčiai. Pertvarkius sanglaudos politiką, ES įgis priemonių pasiekti Paryžiaus klimato susitarimo ir įgyvendinti DVT vietoje, nes jie įgyvendinami glaudžiai bendradarbiaujant su regionais ir vietos valdžios institucijomis. Investicijos į žmones bus svarbiausias būsimos **Europos socialinio fondo (ESF+)**, padedančio įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, prioritetas. Fondui siūlomas 101 mlrd. EUR biudžetas.
- Pasiūlymas skatinti pagrindines strategines investicijas naudojant naują visiškai integruotą investicijų fondą „**InvestEU**“, kuris labai padės siekti Europos klestėjimo ateityje ir lyderystės siekiant darnaus vystymosi tikslų. Tikimasi, kad „InvestEU“ fondas, kuriam iš ES biudžeto numatyta 15,2 mlrd. EUR, pritrauks daugiau kaip 650 mlrd. EUR papildomų investicijų visoje Europoje.
- **Supaprastinta ir modernizuota bendra žemės ūkio politika**, kuriai iš viso numatyta 365 mlrd. EUR, užtikrins 500 mln. ES vartotojų galimybę gauti saugių, aukštos kokybės, įperkamu, maistingų ir įvairių maisto produktų. Naujoje bendroje žemės ūkio politikoje aplinkai ir klimatui bus skiriama daugiau dėmesio. Visi išmokas už plotą ir gyvulius gaunantys ūkininkai turės laikytis įvairių reikalavimų, susijusių su klimato kaita, vandeniu, dirvožemiu, biologine įvairove ir kraštovaizdžiu, ir visuomenės sveikatos, augalų ir gyvūnų sveikatos bei gerovės taisyklių.
- Aplinkosaugos **programa LIFE** bus solidesnė: jai numatyti 5,5 mlrd. EUR bus paskirstyti aplinkos ir klimato politikos projektams, o viena nauja jos dalis bus skirta perėjimui prie švarios energijos remti.
- Būsimos programos „**Erasmus**“ biudžetą siūloma padvigubinti iki 30 mlrd. EUR, kad Europos piliečiai galėtų studijuoti, mokytis, užsiimti savanoriška veikla ir įgyti profesinės patirties užsienyje.
- **Europos infrastruktūros tinklų priemonė**, kuriai 2021–2027 m. siūlomas 42,3 mlrd. EUR biudžetas, bus siekiama plėtoti pažangią, darnią, įtraukią, saugią ir patikimą infrastruktūrą transporto, energetikos ir skaitmeninių technologijų sektoriuose. Bus skatinama siekti trijų sektorių sinergijos ir

supaprastinti investavimą suderinant tinkamumo kriterijus ir užtikrinant projektų srauto matomumą. Bent **60 proc.** Europos infrastruktūros tinklų priemonės **lėšų** bus susiję su veiksmais klimato kaitos srityje.

- Skaitmeninė transformacija yra svarbus veiksnys pereinant prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir žiedinės ekonomikos ir tampant tam pasirengusia visuomene, o be jų pasiekti darnaus vystymosi tikslų neįmanoma. Todėl pasiūlyta 9,2 mlrd. EUR biudžeto **Skaitmeninės Europos programa**, kuria bus remiamas, pvz., labai dideli itin našių kompiuterinių sistemų ir dirbtinio intelekto pajėgumai, atversiantys naujų darnaus vystymosi galimybių, įskaitant galimybę mažinti CO2 kiekį.
- Supaprastintas ir kryptingesnis **Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas** (bendras biudžetas – 6,14 mlrd. EUR) padės remti bendrą žuvininkystės politiką, ES jūrų politiką ir tarptautinių įsipareigojimų dėl vandenynų valdymo vykdymą, ypač Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. kontekste.

J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos vykdomos pagrindinės su darnaus vystymosi tikslais (DVT) susijusios iniciatyvos

SKURDO PANAIKINIMAS

- Europos socialinių teisių ramstis, socialinių rodiklių suvestinė
- Solidesnis Europos socialinės ir ekonominės politikos koordinavimo semestras
- Rekomendacija dėl ilgalaikio nedarbo
- Rekomendacija dėl socialinės apsaugos galimybių visiems
- ES romų integracijos nacionalinių strategijų bendrieji principai
- [Europos prieinamumo aktas](#)
- Veiksmų planas, kuriuo siekiama mažinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą
- Strateginis požiūris į atsparumą ES išorės veiksmų srityje
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Veiksmų planas dėl [Sendajaus](#) nelaimių rizikos mažinimo dokumento 2015–2030 m.
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“
- Atnaujinta Pagalbos prekybai strategija

BADO PANAIKINIMAS

- Bendra žemės ūkio politika
- Bendra žuvininkystės politika
- Žiedinės ekonomikos veiksmų planas
- Įvairius suinteresuotuosius subjektus suburianti maisto nuostolių ir švaistymo prevencijos platforma
- Ekologinio ūkininkavimo taisyklės
- Inicatyva „FOOD 2030“, padėsianti parengti nuoseklią tvarioms maisto ir mitybos sistemoms skirtų mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę
- Tvari Europos bioekonomika. Ekonomikos, visuomenės ir aplinkos sąsajų stiprinimas
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Afrikos kaimo vietovių klausimų darbo grupė
- Strategija „Prekyba visiems“

SVEIKATA IR GEROVĖ

- Europos socialinių teisių ramstis, socialinių rodiklių suvestinė
- Ataskaitų dėl sveikatos būklės ES teikimo ciklas
- Sveikatos priežiūros ir globos skaitmeninė transformacija, užtikrinsianti piliečiams geresnes efektyviau ir tinkamiau teikiamas paslaugas
- Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksmų planas
- Kancerogenų ir mutagenų taisyklių atnaujinimas
- ES bendradarbiavimas ligų, kurių galima išvengti skiepijant, srityje
- Sveikatingumo skatinimo, ligų prevencijos ir neužkrečiamųjų ligų valdymo iniciatyvinė grupė
- Naujos medicinos priemonių taisyklės
- ES oro taršos standartų ir priemonių įgyvendinimas siekiant padėti nacionaliniams, regioniniams ir vietos subjektams kovoti su oro tarša
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Strateginis kelių eismo saugumo didinimo veiksmų planas
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Mokslinių tyrimų partnerystė su Afrika kovojant su ŽIV/AIDS, tuberkulioze ir kitomis infekcinėmis ligomis
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“

KOKYBIŠKAS ŠVIETIMAS

- Europos socialinių teisių ramstis, socialinių rodiklių suvestinė
- Europos švietimo erdvė iki 2025 m.
- Atnaujinta ES aukštojo mokslo darbotvarkė
- Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė
- 2019–2027 m. jaunimo strategija
- Skaitmeninio švietimo veiksmų planas
- Rekomendacijos dėl aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų; dėl automatinių abipusio diplomų pripažinimo ir mokymosi užsienyje laikotarpių užskaitymo; dėl kalbų mokymo bei mokymosi gerinimo; dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos; dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų ir dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems
- Solidesnis Europos socialinės ir ekonominės politikos koordinavimo semestras
- Komunikatas dėl švietimo ekstremaliųjų situacijų ir užsitęsusių krizių atvejais
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Naujas Afrikos ir ES aljansas

LYČIŲ LYGYBĖ

- **Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.**
- Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros dokumentų rinkinys
- Veiksmų planas, kuriuo siekiama mažinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą
- Europos socialinių teisių ramstis, socialinių rodiklių suvestinė
- Solidesnis Europos socialinės ir ekonominės politikos koordinavimo semestras
- Permainų platforma „Moterys ir transportas“
- Veiksmų planas dėl lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo išorės santykiuose
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Pasaulinis aljansas – ES ir JT iniciatyva „Spotlight“ siekiant panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“

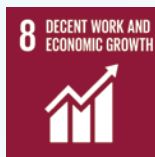
ŠVARUS VANDUO IR SANITARIJA

- Pasiūlymas dėl peržiūrėtų geriamojo vandens taisyklių
- Pasiūlymas dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija

ĮPERKAMA IR ŠVARI ENERGIJA

- Energetikos sąjungos strategija
- Dokumentų rinkinys „Europa kelyje“
- Dokumentų rinkinys „Švari energija visiems europiečiams“
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- 2030 m. energetikos ir klimato politikos strategija
- Programos „Horizontas 2020“ didelio masto iniciatyva, skirta energetikos sektoriaus skaitmeninei transformacijai pasinaudojant daiktų internetu
- Strateginis energetikos technologijų planas
- Europos baterijų aljansas
- Partnerystė „Misija – inovacijos“
- Parama pertvarkomiems anglių pramonės regionams
- Energijos nepritekliaus observatorija
- Švarios energijos tiekimo ES saloms iniciatyva
- Sanglaudos politika
- Tvaraus finansavimo veiksmų planas
- Mažataršio judumo strategija
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Afrikos energetikos sektorių plėtojimo strategija
- Europos ir pasaulinis Merų paktas dėl klimato ir energetikos
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija

DERAMAS DARBAS IR EKONOMIKOS AUGIMAS

- Investicijų planas Europai (vadinamasis Junckerio planas):
- Europos socialinių teisių ramstis, socialinių rodiklių suvestinė
- Solidesnis Europos socialinės ir ekonominės politikos koordinavimo semestras
- Atnaujinta ES pramonės politikos strategija
- Atnaujinta mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė ir programa „Horizontas 2020“
- Sanglaudos politika
- Skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų taisyklės
- Taisyklių dėl darbuotojų komandiravimo atnaujinimas
- Pasiūlymas įsteigti Europos darbo instituciją
- Kancerogenų ir mutagenų taisyklių atnaujinimas
- Rekomendacija dėl socialinės apsaugos galimybių visiems
- Rekomendacija dėl ilgalaikio nedarbo
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Žiedinės ekonomikos veiksmų planas
- Išorės investicijų planas, įskaitant Europos darnaus vystymosi fondą
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“
- Atnaujinta Pagalbos prekybai strategija
- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija
- Naujas Afrikos ir ES aljansas

PRAMONĖ, INOVACIJOS IR INFRASTRUKTŪRA

- Atnaujinta ES pramonės politikos strategija ir svarbiausių žaliavų sąrašas
- Aukšto lygio apskritojo stalo dialogas „Pramonė 2030“
- Žiedinės ekonomikos veiksmų planas
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Atnaujinta mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė ir programa „Horizontas 2020“, įskaitant plačią tikslinę Europos pramonės skaitmeninimo kryptį
- Sanglaudos politika
- Bendrosios skaitmeninės rinkos strategija
- Tvaraus finansavimo veiksmų planas
- Dokumentų rinkinys „Švari energija visiems europiečiams“
- Energijos nepritekliaus observatorija
- Įmonių socialinės atsakomybės strategijos įgyvendinimas
- Dokumentų rinkinys „Europa kelyje“
- Permainų platforma „Moterys ir transportas“
- Europos infrastruktūros tinklų priemonė
- Europos procesorių iniciatyva
- Mažataršio judumo strategija
- Europos išorės investicijų planas
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“
- Naujas Afrikos ir ES aljansas

NELYGBĖS MAŽINIMAS

- Europos socialinių teisių ramstis, socialinių rodiklių suvestinė
- Solidesnis Europos socialinės ir ekonominės politikos koordinavimo semestras
- Europos prieinamumo aktas
- Rekomendacija dėl socialinės apsaugos galimybių visiems
- Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros dokumentų rinkinys
- Skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų visoje ES taisyklės
- Sanglaudos politika
- ES romų integracijos nacionalinių strategijų bendrieji principai
- Europos migracijos darbotvarkė
- ES veiksmų planas žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2015–2019 m.)
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“
- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija

DARNŪS MIESTAI IR BENDRUOMENĖS

- ES miestų darbotvarkė
- Mažataršio judumo strategija
- Europos socialinių teisių ramstis, socialinių rodiklių suvestinė
- Atnaujinta mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė ir programa „Horizontas 2020“, įskaitant didelio masto skaitmeninės transformacijos iniciatyvą pagal pažangiųjų miestų partnerystę
- Bendras komunikatas dėl atsparumo
- Sanglaudos politika
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Žiedinės ekonomikos veiksmų planas
- Europos ir pasaulinis Merų paktas dėl klimato ir energetikos
- Patobulintas ES nelaimių valdymas („rescEU“) ir persvarstyta Sąjungos civilinės saugos mechanizmas
- Veiksmų planas dėl [Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo veiksmų plano 2015–2030 m](#)
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Sąžiningos ir etiškos prekybos ES miestų apdovanojimas

ATSAKINGAS VARTOJIMAS IR GAMYBA

- Žiedinės ekonomikos veiksmų planas, įskaitant stebėsenos sistemą ir Europos žiedinės ekonomikos suinteresuotųjų subjektų platformą
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Įvairius suinteresuotuosius subjektus suburianti maisto nuostolių ir švaistymo prevencijos platforma
- Naujos ES taisyklės dėl atliekų, įskaitant veiksmus dėl maisto nuostolių ir maisto švaistymo
- ES plastikų strategija
- Programos „Horizontas 2020“ didelio masto iniciatyva, skirta darniai skaitmeninei žemės ūkio ir maisto sektoriaus transformacijai
- Tvari Europos bioekonomika. Ekonomikos, visuomenės ir aplinkos sąsajų stiprinimas
- Ekologinio projektavimo ir energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo darbo planas
- Europos bendradarbiaujamosios ekonomikos darbotvarkė
- Įmonių socialinės atsakomybės strategijos įgyvendinimas
- Konflikto zonų naudingųjų iškasenų taisyklės
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“

KLIMATO POLITIKA

- Įsigaliojęs Paryžiaus klimato susitarimas
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- 2030 m. energetikos ir klimato politikos strategija
- Atnaujinta ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema
- Dokumentų rinkinys „Švari energija visiems europiečiams“
- Dokumentų rinkinys „Europa kelyje“
- Mažataršio judumo strategija
- Žiedinės ekonomikos veiksmų planas
- Vandenynų valdymo darbotvarkė
- Svarbiausių žaliavų sąrašas
- Europos ir pasaulinis Merų paktas dėl klimato ir energetikos
- Patobulintas ES nelaimių valdymas („rescEU“) ir persvarstytas Sąjungos civilinės saugos mechanizmas
- [Veiksmų planas dėl Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo dokumento 2015–2030 m.](#)
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“
- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija

GYVYBĖ VANDENYSE

- ES plastikų strategija
- Tarptautinio vandenynų valdymo darbotvarkė
- ES mėlynojo augimo strategija
- Naujos tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo taisyklės
- Pasiūlymas persvarstyti ES žuvininkystės kontrolės sistemą
- Kova su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejyba
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“
- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija

GYVYBĖ ŽEMĖJE

- Veiksmų planas gamtai, žmonėms ir ekonomikai
- ES apdulkinčiųjų iniciatyva
- Naujos taisyklės dėl invazinių svetimų rūšių
- Naujos ekologinio ūkininkavimo taisyklės
- ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų planas
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“

TAIKA, TEISINGUMAS IR STIPRIOS INSTITUCIJOS

- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Strategija „Prekyba visiems“
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Naujas Afrikos ir ES aljansas
- Europos saugumo darbotvarkė
- ES viešųjų erdvių apsaugos veiksmų planas
- Kovos su neteisėtu turiniu internete priemonės
- ES veiksmų planas žmogaus teisių ir demokratijos srityje
- Įmonių socialinės atsakomybės strategijos įgyvendinimas
- Europos prokuratūra
- Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu taisyklės
- Mokesčių skaidrumo ir kovos su mokesčių vengimu taisyklės
- Sugriežtintos įtariamųjų ir kaltinamųjų procesinių teisių taisyklės
- Patikslintos šaunamųjų ginklų taisyklės
- Laisvų ir sąžiningų Europos Parlamento rinkimų užtikrinimo priemonės
- Kovos su dezinformacija veiksmų planas
- Solidesnis Europos socialinės ir ekonominės politikos koordinavimo semestras
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.

PARTNERYSTĖ SIEKIANT TIKSLŲ

- ES geresnio reglamentavimo darbotvarkė
- Įvairių suinteresuotųjų subjektų platforma siekiant DVT įgyvendinimo ES
- Inicatyva „Tolesni tvarios Europos ateities užtikrinimo žingsniai“
- Metinė DVT įgyvendinimo ES pažangos stebėsenos ataskaita
- Europos socialinių teisių ramstis
- ES sveikatos politikos platforma
- Europos solidarumo korpusas
- Nauja socialinio dialogo pradžia
- Inicatyva „Daugiau surinkti ir geriau išleisti“
- Tvaraus finansavimo veiksmų planas
- Išorės investicijų planas ir jo Europos darnaus vystymosi fondas
- Svarbiausių žaliavų sąrašas
- Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ateities vizija iki 2050 m.
- Tarptautinis miestų bendradarbiavimas
- Pažangiojo išmaniųjų pastatų finansavimo iniciatyva
- Solidesnis Europos socialinės ir ekonominės politikos koordinavimo semestras
- Europos konsensusas dėl vystymosi
- Persvarstyta Europos kaimynystės politika ir ES plėtros strategija, Vakarų Balkanų strategija
- Strategija „Prekyba visiems“
- Atnaujinta Pagalbos prekybai strategija
- Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija

